

UDK 78(497.12) Funtek

Primož Kuret
LjubljanaSLOVENSKO-FINSKI GLASBENIK LEO FUNTEK
Ob stoletnici rojstva

V letošnjem letu se glasbeni svet še posebej vneto spominja najrazličnejših glasbenih obletnic in tako praznuje "evropsko leto glasbe". V tem zapisu bi rad opozoril na violinista in dirigenta Lea Funtka, čigar stoletnica rojstva je minila 21. avgusta. Zanimivo je, da Funtka ne omenjata niti jugoslovanska Muzička enciklopedija niti novi Leksikon jugoslavenske muzike. Ne pozna ga tudi Slovenski biografski leksikon. Pač pa ga omenja L. M. Škerjanc v svojem Glasbenem slovarčku iz leta 1962. O njem piše tudi Dragotin Cvetko v tretjem delu svoje Zgodovine glasbene umetnosti na Slovenskem kot o "muzikalno izredno nadarjenem sinu slovenskega pesnika Antona Funtka".¹ Razlog za naše slabo poznavanje dela tega sicer izjemno uspešnega glasbenika slovenskega rodu je vsekakor v tem, da se je po svojih zelo uspešno končanih študijah v Leipzigu preselil na Finsko, kjer je igral v glasbenem življenju te dežele vidno vlogo, kar potrjujejo ustrezni podatki v finskih glasbenih leksikonih in enciklopedijah.²

Že v času svojega študija v Ljubljani je pričel zgodaj javno nastopati in vzbujati pozornost. Na koncertih ljubljanske Filharmonične družbe je predstavil ljubljanskemu občinstvu vrsto pomembnih violinskih del.

Odraščal je v družini pesnika in prevajalca Antona Funtka. Oče je bil glasbeno izobražen in je med drugim prevedel tudi nekaj opernih libretov (čarostrelec, Prodana nevesta, Ernani itd.). Prvo glasbeno izobrazbo je tako lahko dobil že doma. Nato pa je bil njegov učitelj koncertni mojster in violinist Hans Gerstner (1851-1939) iz Luditz. Gerstner si je pridobil v Ljubljani posebne zasluge kot violinski pedagog, organizator rednih komornih koncertov in kot zadnji glasbeni ravnatelj Filharmonične družbe. Glasbo je študiral v Pragi, v Ljubljano pa je prišel že leta 1871, ko je prvič nastopil na filharmoničnem koncertu pod vodstvom Antona Nedvėda. V Ljubljani je dobil veliko delovno področje, saj je učil na več šolah, redno je nastopal bodisi kot solist bodisi v godalnem kvartetu. Med njegovimi številnimi učenci je zbudil pozornost kot čudežni otrok prav Leo Funtek.

Funtek je prvič nastopil že z dvanajstimi leti in igral

1 D. Cvetko, *Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem, III, Ljubljana 1960, 334, 448.*

2 *Prim. Otavan Iso, Musiikkitietosanakirja II, 323.*

Beethovnovno Romanco v F-duru ter Mazurko Alexandra Zarzyckiego. S štirinajstimi leti je igral (29.X.1899) na simfoničnem koncertu Filharmonične družbe Vieuxtempsov violinski koncert. Njegov nastop je tedanji glasbeni kritik Julius Ohm Januschowsky v časopisu Laibacher Zeitung takole ocenil:

"Mladi Funtek si je prisvojil vse odlike Gerstnerjeve šole in kaže pravo glasbeno naravo. Lok vodi s popolnim poletom, vse tehnične težave obvladuje z lahkoto in njegova tehnična izobrazba harmonira globoko občuteno in učinkovito z njegovim lepim glasbenim občutkom. Uspelo mu je celo odpihniti prah z močno zastarelega violinskega koncerta op. 10 H. Vieuxtempsa... Seveda nudi koncert zbirko vseh možnih tehničnih težav in je zato priložnost za popoln prikaz zunanjih strani glasbene individualnosti. Leo Funtek je razvil tehniko naravnost osupljive elegance in finosti. Ko se bo njegov sladki ton še polneje in močneje razvil ter se bo njegovo umetniško razumevanje poglobilo, se bo pojavil njegov bogati talent v še bolj intenzivni luči. Mladi umetnik je dosegel uspeh, kakršen že leta ni bil dan nobeni na novo se pojavljajoči zvezdi..."³

Leo Funtek je začel kmalu nastopati tudi na komornih koncertih, ki jih je posebno skrbno pripravljaval prav njegov učitelj Gerstner skupaj z glasbenim ravnateljem družbe, Josefom Zöhrerjem. Pomembni so Funtkovi koncertni nastopi, ko je predstavil velika dela sodobne violinske literature prvič v Ljubljani. Tako je 23.II.1982 prvič predstavil ljubljanskemu občinstvu violinski koncert P. I. Čajkovskega. Kritik Januschowsky je bil spet navdušen, "saj je znano, da sodi koncert med najtežja dela v svoji zvrsti ter ga zato igrajo zelo redko in samo najboljši umetniki. Funtek je z izvrstno izvedbo dokazal svojo eminentno nadarjenost in svojo občudovanja vredno prizadevanje, ki mu kljub mladosti omogoča tako visoko stopnjo umetnosti. Občinstvo ga je viharno nagradilo."⁴

Naslednje leto (1903) je Funtek igral Beethovnov violinski koncert, spet z velikim uspehom, saj beremo:

"Kakšno pošteno, veliko in čisto veselje nudi opazovanje, nastajanje in zorenje redkega, velikega talenta, ki živi med nami in je upravičen za najdrznejša upanja in katerega dosežke, čeprav tudi še niso dosegli najvišjega razsveta, že danes lahko označimo kot mojstrska. Vtis, ki ga je zbudila Funtkova interpretacija, je bil tako izreden, kakor je le pri velikih umetnikih. Predvsem učinkuje skromnost njegovega nastopa. Nič iskanega, na zunanji vtis preračunanega ni pri njem. Igra s tolikšno mirnostjo in vidi pred seboj le svoj cilj... Da ima osemnastletni mladenič svoje ideale, je naravno, kajti kdor jih nima, ne zasluži, da se imenuje umetnik... Funtek ima visoko razvito tehniko, razumljivo fraziranje, plemenit način podajanja, jasno nakazovanje motivov, prisrčno kantileno, lahkotnost in čistost igranja. Občinstvo mu je priredilo brezkončne ovacije. Oddolžil se mu je še z Bachovo gavoto."⁵

Po maturi je Leo Funtek odšel na študij v Leipzig. To nemško mesto je bilo sicer znano univerzitetno središče, vendar so se slovenski študenti v glavnem le redko odločali zanj. Vsaj tako kažejo matrike v leipziškem univerzitetnem arhivu. Od slovenskih študentov je bil na filozofski fakulteti vpisan v letih 1879 do 1882 Anton Krisper, ki je končal študij z disertacijo pri profesorju Oscarju Paulu o "glasbenih sistemih,

3 *Laibacher Zeitung*, 4.XI.1899.

4 *Laibacher Zeitung*, 24.II.1902.

njihovih principih, razvoju in konsekvencah". To je bila verjetno - sploh prva muzikološka disertacija kakega naše rojaka. Na visoki šoli za glasbo je bil vpisan pianist Ant Foerster, sin skladatelja Foersterja, ki je bil poleg Funt eden naših uspešnih glasbenih pedagogov in koncertantov v začetku 20. stoletja, znan tako v Evropi kot v Ameriki. Cenili so ga kot izvrstnega interpreta Lisztovih in Chopinov del. Tudi sam je komponiral in predeloval za koncertno rabo Bachova orgelska dela. Leta 1909 je odšel iz Berlina v Chicago, vendar je tam zbolel in se vrnil v domovino. Umril je v Trstu v začetku leta 1915.

Leo Funtek je prišel v Leipzig leta 1903 in se vpisal tako na univerzo kot na visoko šolo za glasbo. Gerstner mu je izdal posebno spričevalo, v katerem je opisal njegovo dotedanje šolanje, visoko glasbeno nadarjenost, vztrajno marljivost in hiter napredek. Prav tako je omenil njegove nastope na koncertih Filharmonične družbe (prim. priloženi nemški izvornik). Funtek je bil nadvse uspešen študent tudi v Leipzigu. Študij je zaključil z odličnimi ocenami svojih učiteljev 13. julija 1906.

Pred zaključkom študija je Funtek spet nastopil v Ljubljani (marca 1906) in igral Dvořákov violinski koncert. Časopis Laibacher Zeitung, ki je mnogo pisal o glasbenem dogajanju doma in po svetu, je redno spremljal tudi Foersterjeve in Funtkove glasbene uspehe v tujini. Ob koncertu v Ljubljani pa beremo:

"Leo Funtek zasluži že zaradi svoje umetniške resnosti simpatije vseh, ki jemljejo umetnost resno. Umetnik si je izbral najtežavnejši pot neumornega dela, naredil je genialen napredek, vzpon na Parnas je poln trnja, toda zdaj je prišel na vrh in nihče ga ne more spraviti navzdol... Naravno je, da se pri opisu njegove igre vedno znova vračamo na tehnične prednosti, saj so neizogibno sredstvo izvajanja. Funtek uporablja svojo tehniko mirno in zanesljivo, poslušalci komaj slutijo kakšne težave obvladuje, ko igra pasaže, dvojemke, akorde do najvišjih leg, na kratko ves repertoar modernega virtuoza je zanj nekaj vsakdanjega, običajnega. Toplina in prisrčnost, s katero izvaja Funtek spevna mesta, kažejo njegove prisrčne umetniške lastnosti."⁶

Nato je nastopil še na komornem koncertu, nekaj dni za simfoničnim, in igral prvo violino v Brucknerjevem godalnem kvintetu v F-duru. Kot solist je izvedel še Bachovo ciaccono.

Funtek je nato odšel iz domovine, ohranil pa je še pismene stike s svojim nekdanjim učiteljem in prijateljem Gerstnerjem. V Gerstnerjevi zapuščini⁷ sta se ohranili dve pismi, obe iz leta 1918, ko je bil Funtek koncertni mojster v dvornem orkestru v Stockholmu. Pismi sta zanimivi pričevanji o tedanjem Funtkovem delu, razmerah, v katerih je živel, njegovih načrtih in željah za prihodnost. Tu sta objavljeni prvič v celoti in v slovenščini. Original je nemški.

"Dragi prijatelj, kako dolgo je že, kar sva si pisala? Seveda Te nisem pozabil, marveč pogosto mislim na stare čase z bridkim obžalovanjem, da se pač nikoli ne vrnejo. Denimo - kako smo igrali kvartet v Tonhalli (mišljena je današnja stavba Slovenske filharmonije, op.p.), domačnost v

5 Laibacher Zeitung, 9.II.1903.

6 Laibacher Zeitung, 7.III.1906.

7 Zapuščina Hansa Gerstnerja je bila v lasti njegovega sina na Dunaju.

8 Nekaj podatkov o Funtkovem delu na Finskem sta mi ljubeznivo posredovala

kazini. Leta se pač ne vrnejo, in tudi če bi zdaj lahko ponovili dogodke, bi bila vendar atmosfera povsem drugačna. - Zdaj gre za prav resno stvar o kateri Ti pišem in ki bi jo rad najprej opravil. Kot veš, je bilo moje bivanje v Stockholmu že od začetka mišljeno provizorično in moja pogodba z opero je tako formulirana - čeprav samo ustno - da lahko vsak hip izstopim in se vrnem v Helsinke. Tudi v Ilforsu so mi ohranili mesto in pri nastopu sem našel novo politično situacijo ter že resno premišljal o vrnitvi in o njej korespondiral. Pa je prišla na Finsko revolucija, o kateri si gotovo bral v časopisih, čeprav strahot niso mogli ustrezno predstaviti. Kar se mene tiče, sem trdno prepričan, da bo po nekaj mesecih red tam vzpostavljen, toda po koliko žrtvah in po kolikem razdejanju, saj kot je znano, začasno vladajo rdeči lopovi po vsej južni Finski, morijo in plenijo. In kdo ve, če bom še prišel do tega, ali ne bo vse kulturno delo za daljši čas ohromljeno. Ne ostane mi drugega, kakor da ostanem v operi; in to bi mi pomenilo isto kot da prekinem popolnoma svojo kariero in to še z neprijetno prekinitvijo! Služba v operi mi je v srcu zoprna, moje zanimanje pri tem enako ničli, izgledi na kakršnokoli kariero detto; tudi fizično nisem dorasel - zvečer preprosto ne morem delati. Tudi sicer se počutim v Stockholmu zelo neprijetno. Če se že moram pokopati, potem bi si rad izbral vendar bolj prijeten grob. Ali mi lahko pomagaš do znosne eksistence kjerkoli v Avstriji? Zaradi mene v Ljubljani ali v Gradcu, Celovcu, Innsbrucku, Linzu, Salzburgu, vse to so kraji, ki me mikajo. In možnosti priti naprej - če se temu povsem ne odpovem - so tam vsaj tolikšne kot v opernem orkestru majhne dežele, kjer so inozemcem poti zaprte. To lahko imaš za rekonstrukcijo, seveda pa veš bolje kakor jaz, kje je kakšno mesto prosto. Kakšno? Moj stari sen je dirigiranje, najsi bo za koncertno glasbo ali opero. Za zadnje seveda nimam posebnih izkušenj kot iz mesta koncertnega mojstra. Ali učitelj violine na glasbeni šoli s komorno glasbo? Ali kaj podobnega! Ti boš že vedel. Seveda se bo zgodilo tako, kakor mora biti. Toda vendarle sem hotel poskusiti s tem po svoje.

Sicer pa imam malo povedati. Majhno veselje sem zadnjič vendarle doživel. Pred sedmimi leti sem instrumentiral neko suito (Erkki Melartin), mišljeno za orkester, pa je izšel le klavirski izvleček, imenovan "Žalostni vrt". Preteklo poletje sem si dal poslati partituro iz Finske, jo predelal, zdaj so jo vzeli v operi in 29.I. izvedli na simfoničnem koncertu. S skladateljem so žal slabo ravnali, jaz pa kot instrumentator sem dobil sijajno kritiko. In to je vendar malo korajže, če nekdo kot jaz, naklada partituro za partituro brez možnosti, da bi kaj od tega slišal. Sicer pa se glasbenega življenja ne udeležujem. Resno sem v operi preveč zaposlen in če sem kdaj 1 - 2 krat na teden prost, igram raje karte ali grem zgodaj v posteljo kot pa da bi poslušal koncerte. Umetniška raven opere je tako lala, orkester zelo srednji, če porabiš kolikor toliko popolno merilo. Od obeh dirigentov je eden enostranski, pogosto ravnodušen in brez resnično konsekventne energije. Drugi precej nesposoben in brez avtoritete. Vodstvo - kakor je razumljivo - misli na zaslužek. Vse skupaj potrjuje Wagnerjevo trditev, da opera, ki igra vsak dan, producira umetniško manj vredne stvari. Seveda sem se mnogočesa naučil, kar mi bo, če se bo moja usoda ugodno razvijala, lahko v korist. Na splošno pa je tradicionalni rek resničen: 'Da, moj dragi, zdaj imaš svojo bodočnost za seboj!' Tako je namreč nekoč vstopil nekdo v tukajšnji operni orkester in mu je znani šaljivec na ta način izrekel dobrodošlico. No, zdaj moram končati. Dobro se imej in piši ob priliki, če lahko kaj narediš zame, predvsem z informacijo in priporočilom, Ti bom hvaležen kakor sem Ti že doslej. Pozdravi svoje in najine skupne znance. Tvoj zvesti Leo F.

Čim bolj premišljujem, tembolj se me loteva želja po jugu. Morda bo kaj? Djursholm, Schweden, Villa Deli, 12.II.1918.

Jarmo Sermilä iz Finskega nacionalnega glasbenega centra in Sirpa Hietanen iz glasbene akademije Sibelius, oba v Helsinkih, za kar se jima ne tem mestu prisrčno zahvaljujem.

Kaj mu je odpisal Gerstner, ni znano. Razmere v tem času sredi vojne nikjer niso bile posebno rožnate. Kot sledi iz drugega ohranjenega Funtkovega pisma (izvirnik zadnjega dela priložen), mu Gerstner ni mogel ustreči z željenimi informacijami o možnosti primernege prostega mesta glasbenika v tedanji Avstriji. Funtek odgovarja:

"Dragi prijatelj, Tvoje pismo ni bilo ravno ohrabrujoče - ni čudno v sedanjih časih. Vendar me je zelo razveselilo. Nekako izčrpno Ti danes ne morem pisati, ampak se bom omejil na bolj praktična vprašanja.

Zdi se, kot da ne bi mogel misliti na stalno preselitev. No ja, ni kaj. Mislim namreč: ko bom enkrat v Helsinkih - in tam bom, čim bo rdečega strahu tam konec, torej upam prav kmalu - v tej zvezi bom tja pisal - kar tako brez nadaljnjege ne morem stran. Tudi ni rečeno, da to hočem. Na drugi strani je bilo moje mesto tam resnično dobro in bo lahko tudi še naprej. Povratka tja tudi ne morem dolgo zavlačevati. Morda že v jeseni ali - ali - in ne morem riskirati, da zaradi meglenih izgledov obsedim v tem peklu. Seveda pa sem prepričan, da se bo vse uredilo po starem reflu 'človek misli....'.

Na drugi strani pa sem trdno odločen, da pridem - če ne že kot uradna oseba - vsaj kot turist obiskati svojo pravo domovino. Če se bodo poleti 1919 razmere v svetu in v mojem lastnem krogu uredile in si bom priskrbel denar za potovanje, bi prišel. Celo načrt za potovanje je končan: najprej obisk v Leipzigu, da osvežim stare vtise, nato obisk pri stricu na Češkem, 2-3 dni pri teti na Štajerskem, 2 tedna v Ljubljani. Nato povratek - če bosta čas in blagajna dopuščala - prek severne Italije, Tirolske, eventualno prek Salzburga direktno domov. Kot mladenič sem bil veliko govedo, da nisem izkoristil vsake priložnosti za izlete. Zdaj hočem to popraviti. Od prejšnjih obiskov moram vsekakor spet narediti pot skozi dolino Kokre na Jezersko, Škocjanske jame moram spet videti, belopeška jezera, Peričnik, Rabelj itd. in ob tem še marsikaj, kar doslej nisem poznal. Upam, da se boš počutil dovolj svežega in močnega ter boš šel z menoj. - Ob tem mi zvenijo Tvoje besede o Brucknerjevem kvintetu večkrat v ušesih. Ali ne bi bilo mogoče, da bi bil kot stari učenec Filharmonične družbe povabljen h komornem koncertu? Seveda v primernem času med sezono. Zame bi bil izjemen užitek spet igrati kvintet, tako zaradi dela samega, da o starih spominih ne govorim. Ob tem bi igrali še neko drugo komorno delo, ki ga poleg Brucknerjevega kvinteta še posebej ljubim. Toda katero, to je še moja skrivnost. Ko sem se pred leti pojavil kot dirigent, ni bilo možnosti, to sem uvidel. Toda ali naj tudi ta drugi, meni ljubi načrt propade? Premisli: stroški za filharmonijo ja ne bi bili preveliki; moja pot in malenkost za izdatke. Moj užitek bi dobil prav izjemne dimenzije in morda se tudi občinstvo ne bo počutilo ravno slabo.

Ne vem ali sem Ti pisal, da smo pričakovali še en baby št. 2? Vsekakor je prišla 9. marca v obliki srčkane dekllice. Dobila je ime Caritas Birgitta in je kot rečeno srčkana.

Zdaj želim Tebi in Tvojim vse dobro in posebej Tvojemu sinu, da bi ostal še naprej na dopustu. Pozdravi gdč. Schneidinger in ji povej, kar ve sama, da pri sedanjih razmerah v Rusiji ne morem prav nič storiti za njenega brata. Morda je celo že prišel domov? Prav tako Ti želim uspešno operacijo oči. Prisrčno Tvoj Leo F.

Djursholm, Villa Delli, Schweden
12.IV.1918."

Razmere leta 1918 pa tudi leta 1919 seveda niso bile posebno ugodne za takšne načrte, kakor jih je razvijal Funtek v pismu Gerstnerju. Zlasti možnosti za Funtkovo nastopanje v Ljubljani so se bistveno zmanjšale. S koncem vojne je namreč prenehala z delom stara Filharmonična družba, ki je postala nato podružnica

Leignis.

Herr Leo Teutek aus Laibach wurde dem Gögler
Ligten vor etwa einem Jahre zur Erziehung in der
Musik, speziell der Kunst des Violinspiels übergeben; sein
sogar musikalische Aneignung, sein ausdauernder Fleiß und
sein sorgsamföhrliches Fortschreiten, welche Resultate wir schon
seiner Anwesenheit zu verdanken das Mal in der Konzerte der
Philharmonischen Gesellschaft durch die treffliche Vöhrung
der Romane in Folge von Beethoven und der Mercede von
Lazychi mit Orchesterbegleitung — im Alter von 12 Jahren —
durch die Konzerte von Niccolampi in Eder, von Tschickowsky
in Eder und von Beethoven mit dem Madrugon von Jos. Tschickow
mit Orchesterbegleitung und von dem Gögler, sowie durch
die öfteren gütigen Mitwirkung in den von dem Gögler veranstalteten
selbstem Kammermusikvorstellungen auf der Göglerstraße des in
Küsten, durch seine gütige Unterstützung zu dem Ende, daß Herr Leo Teutek
im Herbst dieses Jahres, im Larisener der schon dort kommt ist
und dort für bei seinem, den ersten Jahren zu verbrachten Winter
und bei aufzunehmender weiterer Förderung seiner eminenter
Fähigkeiten das gütigste Programm auf seinem gewöhnlichen
Künsterlaufplan in diesem Winter erfüllt werden kann.

Laibach, 10. Februar. 1903.

Haus Gerstner
Ligten der goldenen, Mercede, Mercede,
Koraxatmieder und Lehrer d. Violinspiels
der Philharm. Gesellschaft.

Jedenfalls ist es am 9. März in Form eines
niedlichen Mädchens angekommen. Hat die
namen Caritas Birgitta erhalten und ist
wie gesagt sehr niedlich.

Nun wünsche ich Dir und den Dirigen
alles gute und speziell deinem Sohn, daß
er auch weiterhin seine heile Haut be-
halten möge. Grüße fol. Schmüdiger
und sage ihm, was sie selber weiß, daß
bei dem jetzigen drunter und drüber in
Rußland für ihren Bruder nichts getan
werden kann; oder sollte er gar schon
nachhause gekommen sein? - Ebenso
wünsche ich Dir Erfolg zur Augenoperation!

Herrlich Dein

Herz F.

Djursöholm, Villa deli Schweden

12. IV 1918

Glasbene Matice. Hansa Gerstnerja so 1919 upokojili, v ljubljanskem glasbenem življenju so nastale povsem nove razmere, ki jih Funtek ni poznal, kakor tudi verjetno ni imel z glasbeniki v tedanji Ljubljani posebnih stikov. Stara Filharmonična družba je organizirala svoje zadnje koncerte oktobra 1918. Z nastankom nove države SHS pa kot nemška institucija v Ljubljani v stari obliki ni mogla obstati. Ohranjeni viri v Gerstnerjevi zapuščini ne dajejo nobenih pojasnil več o stikih med obema umetnikoma, čeprav se zdi verjetno, da sta si še dopisovala. Hans Gerstner je z izredno skromno pokojnino ostal v Ljubljani do svoje smrti januarja 1939 in je nastopil javno samo še enkrat: leta 1928 ob koncertu v počastitev spomina na stoto obletnico Schubertove smrti v ljubljanski kazinski dvorani. Nove razmere v domovini so morale biti znane seveda tudi Funtku, ki se je že prej odločal in odločil za "svojo drugo domovino", to je Finsko.

Leo Funtek, ki je že pred vojno uspešno nastopal na Finskem, se je vrnil leta 1919 iz Stockholma v Helsinke in postal ena izmed najbolj vsestranskih glasbenih osebnosti svojega časa v finskem glasbenem življenju. Poučeval je na helsinškem konservatoriju do leta 1939, od tega leta dalje na glasbeni akademiji Sibelius. Ob tem je bil glavni dirigent finske nacionalne opere v času od 1925 do 1959. Kot koncertni dirigent je bil zlasti znan kot interpret Brucknerjevih del. Ukvarjal se je z glasbeno kritiko (Tidning för Musik, Dagens Press, Svenska Pressen, Nya Pressen) in se uveljavil kot muzikolog s temeljitimi analizami Brucknerjevih skladb. Med številnimi instrumentacijami je še posebej znana instrumentacija Musorgskega skladbe Slike z razstave, ki bi jo bilo zanimivo slišati enkrat tudi pri nas. Na akademiji je poučeval violino in dirigiranje ter bil zelo popularen pa tudi iskan pedagog. Poročen je bil dvakrat. Prva žena je bila pianistka Bertha Liljeström-Funtek, druga pa pevka Ingeborg Liljefeld.⁸

Stik s svojo slovensko domovino je Funtek očitno izgubil, najbrž pa tudi ni bilo pobud niti z ene niti z druge strani, da bi ga obnovil. Zato pa se je v svoji drugi domovini, Finski, uveljavil kot ena izmed vodilnih glasbenih osebnosti svojega časa. Tako se uvršča v že kar številno vrsto uspešnih slovenskih glasbenikov, ki so svojo glasbeno kariero uspešno začeli doma in jo nato še uspešneje nadaljevali v tujini. Leo Funtek je umrl pred dobrimi dvajsetimi leti, 13. januarja 1965.

SUMMARY

The violinist Leo Funtek, son of the Slovene poet and translator Anton Funtek, aroused admiration of musical critics already with his initial performances with the orchestra of the Philharmonic Society in Ljubljana at the time when he was a pupil of Hans Gerstner. During the years 1903-06 Leo Funtek studied at the Musikhochschule in Leipzig, from which he graduated with distinction. Since then his artistic career took him abroad. Already before the first War he was a successful musician in Finland; when this country was reached by the turmoil of revolution, he went for a few years to Sweden, where he was a leading member of the orchestra of the Royal Opera House in Stockholm. In 1919 he returned to Helsinki and became there one

of the most outstanding musical personalities. Until 1939 he was teaching at the musical conservatory, and subsequently at the Sibelius Musical Academy. Additionally, from 1925 to 1959 he was the chief conductor of the Finnish National Opera House. As concert conductor he was particularly renowned as interpreter of Bruckner.